

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Управління лісового та мисливського господарства у Херсонській
області Державне спеціалізоване лісозахисне підприємство
«Херсонлісозахист»
Державне підприємство «Степовий ім. В.М. Виноградова філіал УкрНДІЛГА»

Матеріали IV-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти та молодих учених

«Наукові читання імені В.М. Виноградова»

26-27 травня 2022 року, м. Херсон

Херсон – 2022

«Наукові читання імені В.М. Виноградова»: Матеріали IV-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених. 26–27 травня 2022 року – Херсон: 2022. 92 с.

В збірку увійшли матеріали з питань методики викладання у вищій школі, екології рослин та природно-заповідної справи, теоретичних і прикладних аспектів інтродукції рослин, сучасних напрямків садово-паркового господарства, захисту рослин, дендрології, лісовідновлення, агролісомеліорації, фітомеліорації, лісівництва та лісознавства.

Відповідальні за випуск: Лаврись В.Ю.

Збірник підготовлено з оригіналів доповідей без літературного редагування. Всі матеріали представлені в авторській редакції, редколегія не несе відповідальності за недостовірність представленої авторами інформації.

Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2022

Оргкомітет конференції

Кирилов Ю.Є.	Голова оргкомітету ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету
Члени оргкомітету:	
Бойко П.М.	кандидат біологічних наук, доцент, декан факультету рибного господарства та природокористування ХДАЕУ
Бойко Т.О.	кандидат біологічних наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Дементьева О.І.	кандидат сільськогосподарських наук, в.о. зав. кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Семенюк С.К.	кандидат біологічних наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Котовська Ю.С.	асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Лаврись В.Ю.	асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Дворна А.В.	асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ

ЗМІСТ

I. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

<i>Дементьєва О.І. Бойко Т.О. Бойко П.М.</i> Проблеми радикальної обрізки дерев у міських агломераціях і майбутні шляхи вирішення	7
---	---

II. ЛІСІВНИЦТВО ТА ЛІСОЗНАВСТВО.

<i>Воротинський О. Г., Токарева О. В.</i> Контрольовані пали як захід з профілактики лісових пожеж в зоні Полісся	11
<i>Карпович М.С.</i> Вплив факторів навколишнього середовища на розвиток соснового шовкопряда (<i>Dendrolimus pini</i> L.)	13
<i>Кичилюк О.В., Лукашевич Е.Ю.</i> Вплив повноти на біометричні показники дерев бархату амурського	17
<i>Кобець О.В., Румянцев М.Г., Лук'янець В.А., Мусієнко С.І.</i> Стан природних дубових молодняків ДП «Харківська ЛНДС» після проведення лісовідновних рубок групово-поступовим способом	20
<i>Левченко В.Б., Ганжалюк Т.С., Ткаченко М. В.</i> Вивчення динаміки лісоутворюючих порід під впливом змін клімату та лісових пожеж в умовах Перганського природоохоронного науково-дослідного відділення Поліського природного заповідника	24
<i>Семенюк С.К., Шейгас І.М., Гулик І.Т.</i> Перспективи досліджень ресурсних елементів мисливського господарства Степової природної зони України	29
<i>Шейгас І.М., Гулик І.Т., Семенюк С.К.</i> Визначення фактичної та оптимальної чисельності диких ратичних мисливських тварин в Україні	32

III. ЛІСОВІДТВОРЕННЯ, АГРОЛІСОМЕЛІОРАЦІЯ, ФІТОМЕЛІОРАЦІЯ.

<i>Висоцька Н. Ю., Румянцев М. Г., Ющик В. С., Юрченко В. А.</i> Досвід державних лісогосподарських підприємств Луганської області щодо заліснення згарищ	35
<i>Кичилюк О.В., Гордійчук А.О.</i> Відтворення лісу в Кримнівському лісництві ДП СЛАП «Камінь-Каширськагроліс»	38

IV. ДЕНДРОЛОГІЯ ТА ДЕНДРОПРОЕКТУВАННЯ.

Бойко Т.О., Лаврись В.Ю., Мотузна О.Є. Малопоширені деревні рослини Херсонської області та перспективи їх впровадження у об'єкти озеленення	42
Даниленко О. М., Румянцев М. Г., Ющик В. С., Тарнопільський П. Б. Особливості росту та стану культур дуба звичайного, створених за різною технологією сіянцями із закритою та відкритою кореневою системою, в ДП «Харківська ЛНДС»	49

V. ЗАХИСТ РОСЛИН.

Голуб С.М., Голуб В.О. Особливості захисту <i>Quercus robur</i> від <i>Microsphaera alphitoides</i> в лісових культурах	54
Горновська С.В., Броун І.В. Особливості біології та шкідливості кравчика-головача <i>Lethrus apterus</i> Laxm. (Coleoptera, Scarabaeidae) в Лівобережному Степу України	57
Румянцев М. Г., Даниленко О. М., Ющик В. С. Вплив універсального комплексного добрива «Master» на біометричні показники та масу однорічних сіянців дуба звичайного із закритою кореневою системою в ДП «Харківська ЛНДС»	60
Шевченко А. А., Котовська Ю.С. Специфіка боротьби зі шкідниками троянд, при вирощуванні на зріз	63

VI. СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ.

Кузьменко Д.О., Лаврись В.Ю. Види та особливості вирощування рослин у контейнері	66
Кузьменко Д.О., Котовська Ю.С. Підбір асортименту гарноквітучих рослин блакитного та жовтого кольору для арнаментного квітника	69
Мотузна О.Є., Дворна А.В. Сучасні напрямки ландшафтного дизайну	71
Мотузна О.Є., Котовська Ю.С. Догляд за газонами у дендропарках	73

VII. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ХЕРСОНЩИНИ.

Стратічук Н.В. Оцінка природно-рекреаційного потенціалу Херсонської області	75
---	----

<i>Шевченко А.А., Дворна А.В.</i> Зелена економіка – основа використання природно-ресурсного потенціалу України та Херсонської області	80
--	----

VIII. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.

<i>Кімейчук І. В.</i> Діагностування рівня успішності та громадської самосвідомості здобувачів першого курсу освітньої програми «Лісове господарство» Білоцерківського БНАУ	85
<i>Хрик В. М.</i> Зміст професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства	89

VIII МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.

ДІАГНОСТУВАННЯ РІВНЯ УСПІШНОСТІ ТА ГРОМАДСЬКОЇ САМОСВІДОМОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО КУРСУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО БНАУ

КІМЕЙЧУК І. В.

Білоцерківський національний аграрний університет, Біла Церква, Україна

Освітній (навчальний) процес у закладі вищої освіти (ЗВО) суттєво відрізняється від навчального процесу в загальноосвітній школі. Освітній процес у ЗВО визначається як система організаційних адміністративно-правових, і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на певному рівні вищої освіти відповідно до державних стандартів освіти. Отже, це комплексна взаємодія викладача та здобувачів, а основною метою цієї взаємодії є свідоме засвоєння системи наукових знань [Положення, 2019].

Згідно статті 47 Закону України «Про вищу освіту» [Закон, 2022] навчальний процес в Білоцерківському національному аграрному університеті (Білоцерківському НАУ) провадиться через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості [Закон, 2022].

Успішність здобувачів першого курсу значною мірою обумовлюється їх здатністю адаптуватися до нових умов навчального процесу, нових форм організації навчання (практична підготовка, виконання індивідуальних завдань та контрольні заходи) та основних видів навчальних занять – лекційних, практичних, семінарських, індивідуальних тощо. Важливе значення у цьому відношенні має також рівень знань, здобутий у загальноосвітній школі, оскільки на першому курсі викладаються переважно загальноосвітні дисципліни.

Основним нормативним документом, що визначає організацію навчального процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті є навчальний план. Відповідно до навчального плану підготовки здобувачів освітньої програми «Лісове господарство» у I семестрі 1 курсу 2021–2022 навчального року здобувачі вивчають 11 дисциплін. З трьох дисциплін (ботаніка, іноземна мова за професійним спрямуванням, основи фахової підготовки) здобувачі здають залік, а з п'яти (іноземна мова за професійним спрямуванням, хімія, ботаніка, українська мова за професійним спрямуванням, геодезія) – іспит. У II семестрі здобувачі вивчають дев'ять дисциплін: з чотирьох (лісове ґрунтознавство, загальна екологія, інформаційні технології, вища математика) передбачене складання заліку, а з інших (історія української культури та української культури, іноземна мова за професійним спрямуванням, ботаніка) – складання іспиту. Окрім того в II

семестрі з трьох дисциплін (основи фахової підготовки, ботаніки, геодезії) здобувачі проходять навчальну практику.

Характерним показником успішності здобувача є отриманий ним середній бал за результатами складання сесії. Середній бал визначається як середнє арифметичне значення від отриманих оцінок під час сесії.

З отриманих результатів загальної відомості успішності, здобувачі групи досить непогано справилися із складанням першої сесії під час навчання в університеті. За результатами зимової сесії два здобувача (Васюк Д.В. і Салфетнік Л.В.) отримали лише відмінні оцінки і мали середній бал 5,0. Сім здобувачів мали середній бал більше 4,0, а 14 здобувачів склали сесію із середнім балом 4,0. Решта здобувачів (7 осіб) відповідно до розрахунків мали середній бал у межах 3,3–3,8. Варто відзначити, що серед цих 7 осіб є три здобувачі, які навчаються за умов контракту. Отже, за результатами сесії після I семестру можна констатувати, що переважна більшість здобувачів (23 особи, 77 %) склали зимову сесію із середнім балом 4,0–5,0.

Результати літньої сесії показали, що здобувачі Васюк Д.В. і Салфетнік Л.В. підтвердили свій статус відмінників. До речі вони знову були єдиними відмінниками у групі і після цієї сесії. Середній бал 4,0 і більше мали 14 здобувачів групи, а для решти здобувачів (14 осіб) середній бал знаходився у межах 3,0–3,8. За результатами сесії після II семестру можна констатувати, що 16 осіб (54 %) склали сесію із середнім балом 4,0–5,0, а решта (14 осіб, 46 %) – із середнім балом 3,0–3,8.

Отже, за результатами складання зимової і літньої сесії кількість осіб, які склали літню сесію з середнім балом у межах 4,0–5,0 скоротилася з 23 до 16 осіб (з 77 до 54 %) порівняно із зимовою сесією. Це можна пояснити, насамперед, підвищенням складності дисциплін, які вивчалися у II семестрі, а також пониженням рівня відповідальності окремих здобувачів за результати складання другої сесії.

Особливістю навчального процесу на думку авторів є те, що він ґрунтується на виконанні заданих правил та орієнтований на творчу свободу кожного здобувача шляхом розвитку в них здатності до самостійного мислення та творчості. Тому з метою належної організації навчального процесу в Білоцерківському НАУ використовується всі педагогічні засади, які адаптовані під конкретну ситуацію та здобувача, а в комплексі з використанням сучасних підходів в роботі з ними дозволяє налагодити тісну співпрацю з наставником групи. Крім цього активно відбувається гармонізація освітньої програми з метою підвищення якісних навчальних та методичних матеріалів для кращого засвоєння отримання знань та вмінь під час навчання і самостійно працювати з матеріалом за допомогою платформи Moodle [Навчальний процес, 2022].

З метою діагностування громадянської самосвідомості студентів 1 групи 1 курсу ОП «Лісове господарство» було проведено тестування, під час якого пропонувалося дати відповіді на такі питання [Дем'янюк, 2003]:

Чи вважаєте Ви публічні прояви громадянських якостей членів колективу доречними і природними?

Як ви ставитеся до публічного засудження громадянської спрямованості вчинків людей?

Яка Ваша перша реакція на образу українських громадян?

Яким чином Ви реагуєте на критику Української держави?

Чи важко Ви переносите образу себе як громадянина Української держави?

Оцінюючи громадянина іншої держави в цілому негативно, чи намагаєтеся ви знайти у нього хоча б якісь позитивні риси?

Чи вважаєте Ви, що поліетнічна Україна за своїм психічним складом, менталітетом має переваги над іншими країнами?

Як Ви ставитеся до психології українського етносу?

Чи вважаєте Ви, що для кращої громадянської ідентифікації необхідно володіти державною (українською) мовою?

Як надалі Ви будете свої стосунки з людьми, які вчинили злочини проти Української держави?

Як Ви ставитеся до іноземних громадян, які критикують власну державу?

Як Ви розцінюєте процес розбудови Української держави?

Негативно оцінюючи громадян іншої держави, чи намагаєтеся Ви дотримуватися «певної міри»?

Чи з'являється у вас антипатія до людей, які допускають випадки проти Української держави?

Яке висловлювання з громадянського питання Вам є найближчим?

Чи замислювалися Ви над такими рисами українських громадян, які або недорозвинені, або відсутні взагалі, але дуже необхідні в умовах сьогодення?

За спеціальною таблицею обробки даних тесту визначалася кількість балів, яку набрали здобувачі. Відповідно набраних балів визначався комплекс кожного здобувача: 16–24 бали – громадянський індивідуалізм; 25–36 балів – громадянська самосвідомість; 37–48 балів – громадянський патріотизм.

Як показали результати діагностування рівня громадської самосвідомості 37 балів і вище у групі набрали три здобувачі, комплекс яких можна охарактеризувати як «громадянський патріотизм». Вся решта здобувачів групи набрала кількість балів від 28 до 36, комплекс яких характеризується як «громадянська самосвідомість». Необхідно відзначити що майже половина групи здобувачів набрали 34–36 балів, тобто вони недоотримали лише 1–3 бали до комплексу «громадянського патріотизму». Варто також відмітити, що менше 25 балів не набрав жоден здобувач, тобто у групі відсутні здобувачі з комплексом «громадянського індивідуалізму», що є особливо важливим, оскільки країна перебуває в умовах військового стану.

За результатами проведеного тесту можна констатувати, що близько половини здобувачів групи (14 осіб) характеризуються комплексом

«громадянської самосвідомості», а інша половина (13 осіб) досить близька до комплексу «громадянського патріотизму». Три здобувачі характеризуються комплексом «громадянського патріотизму».

Список використаних джерел:

1. Дем'янюк Т. Виховний процес у вищому закладі освіти. К., 2003. С. 88–91
2. Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «ПДТУ». ДВНЗ «ПДТУ», Маріуполь. 2019. 61 с.
3. Закон України «Про вищу освіту» № 2153-IX від 24.03.2022. ВВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
4. Навчальний процес. URL: <http://education-ua.org/navchalniy-proces.php>.